

biva v njem! Tako pride v vodo marsikaj, kar ni preveč okusno. No, bodisi kakor koli — da končamo to stvar —, na Kom ed-Dik-u se skrbi, da se Aleksandrijcem ni treba bati nikakega krokočila v pitni vodi iz Nila.

Prav na tem griču je tudi trdnjava ali »fort«, kakor rekó Francozi. Pravili so mi, da je bila ta trdnjava, ali če hočete vojašnica, Angležem prav vseč.

Zato so stavili — opirajoč se na svoje puške, bajonete in druge ostre reči, podpirajoč besede z groznimi topovi — prav vljudno prošnjo, da bi smeli njih vojaki tam bivati. Brez šale: Angleži so v Aleksandriji varili in tudi gospodarji, če se ne motim; angleški kanoni pa so za Egipčane to, kar je palica za malopridne dečke.

(Dalje.)

Slovstvo.

SLOVENSKO SLOVSTVO.

Knjige „družbe sv. Mohorja“ za leto 1891.

(Dalje.)

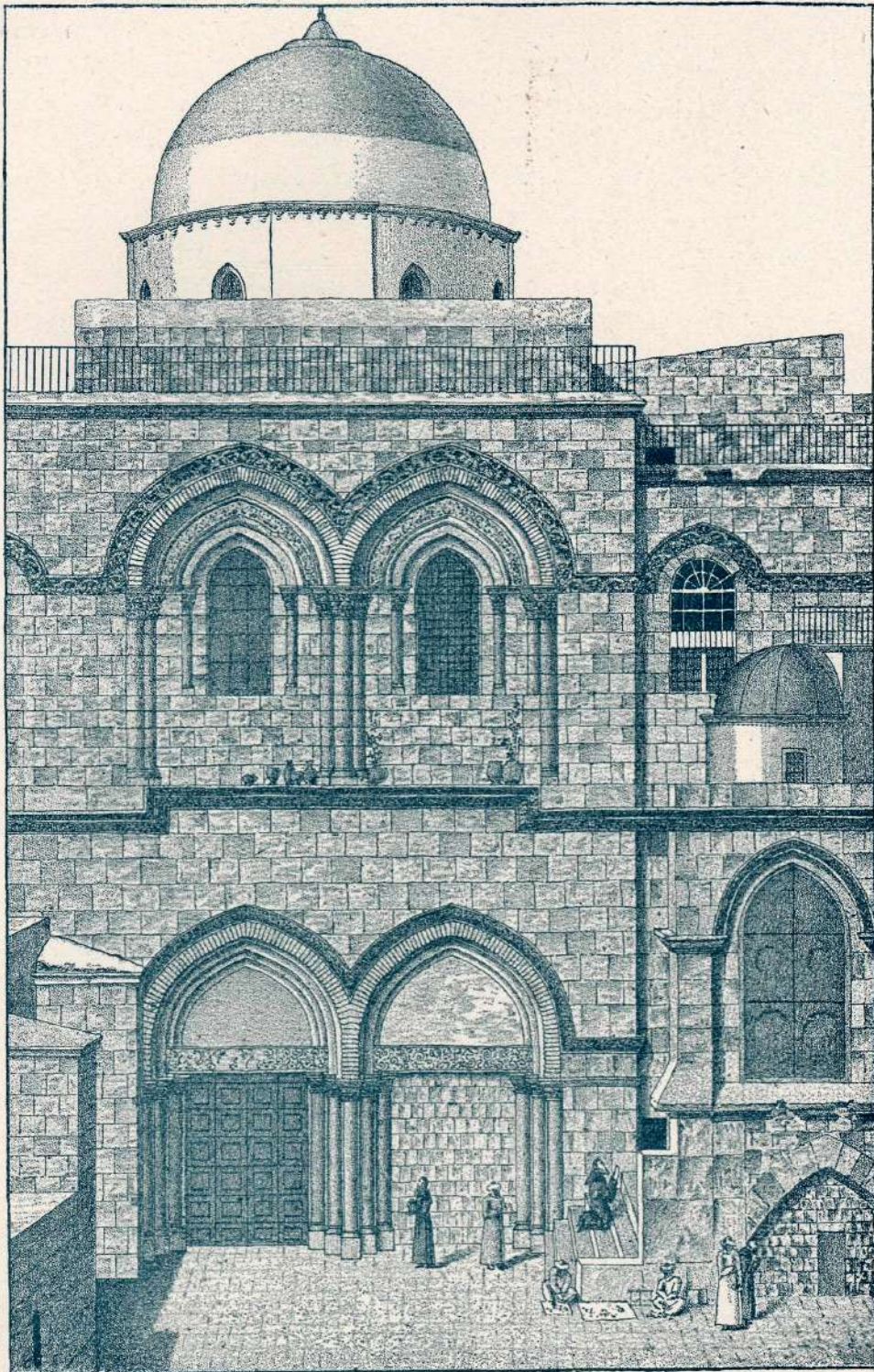
5. »**Slovenske Večernice**« za pouk in kratek čas. 45. zvezek. Kakor druga leta, tako nam tudi letošnje »Večernice« podajajo jako raznovrstnega berila. Začenjajo se s povestjo: »Zadnji tihotapec«. Spisal J. Podgrajski. Podlaga povesti je zgodovinska in vzeta prav iz domačih krajev. Tihotapec so slovenski in hrvaški pisatelji že večkrat navajali v povestih, »zadnji tihotapec« pa je po svoji strasni smelosti pravi vzor te baže ljudij. Jezik ni tako lep, kakor povest. »In«, »pa« ponavljata se prevečkrat v jednom in istem stavku, razširjajoč ga dostikrat nepotrebno. (Gl. n. pr. 11. sp., 12. zg.). — V Kodrovi povesti: »Mir ljudem na zemlji« razvidi preprosto ljudstvo, kako neumno je ustavljati se napravam novih cest, kar se tako rado dogaja. Kmečka trma je v takih slučajih poglavitni vzrok, da se posamezni posestniki in celó srenje trdovratno protivijo takim obče-koristnim napravam. Da bi bil gorjanski Planinec »poljubil« nekdanjega nasprotnika, ni verjetno, to je bolj za gospódo. Predlog »raz« se veže s tožilnikom. — Resnična dogodba: »Bog ne plačuje vsake sobote«, spisal Ivo Trošt, je zopet prav poučna, ker kaže žalostno osodo bahatega zapravljivca in brezbožnega širokoustneža. Nekako prehitro se vse vrši. Da bi bili »ekstra«-pivci sedeli pri mizi »zeleno pogrnjeni«, ne more mi v glavo, ker ni običajno; saj niso delali nikake izkušnje! — Dr. J. Rakež nas uči, »kakšno bodi naše stanovanje«. Tudi potrebna snov za Večernice. Da se premalo skrbi za zdravo stanovanje, vzrok je, rekel bi, večkrat tudi revščina in ne le nemarnost pa nevednost. Pa, če so stanovanja še tako slaba, in če se človeku godi še tako hudo, »pogine« vendar ne (v spisu na dveh krajih),

ampak umrje. Tako govori slovensko ljudstvo o človeku, ustvarjenem po božji podobi. — Fr. Rádinski nam je po svojih mičnih »pravljicah« znan že iz 43. zvezka »Večernic«. — Ivan Steklasa preiskuje dela domačih junakov; sad tega truda je tudi opis »Herbarta Turjaškega«. ¹⁾ Beseda »smelost« je med narodom premalo znana. — Če tudi se je omejil Josip Karba v »narodnih šegah« le na Babince pri Ljutomeru, vendar in prav zaradi tega bi bil moral v spisu, namenjenem vsem Slovencem, več izrazov pojasniti v oklepah ali pod črto, sicer je marsikaka šega nejasna. To velja zlasti o rastlinskih imenih, o posodah; kaj je s tistim »dedom« na str. 97., pa kaj to pomeni: »Pri polnočki se v Ljutomeru napravi poseben spomin za babinske mladeniče« str. 99? Da se sred-postno sredo »baba žaga«, to ne prihaja le od tod, ker so »gospodinje s postnimi kuharijami že prišle na sredo«, ampak to izvira še iz poganskih časov od boginje Morane (Morene), ki ni bila le boginja smrti, ampak tudi zime, in okoli srede posta je navadno zime konec. Tako nekako sem čital pred leti v neki Matični knjigi.

¹⁾ Znan gospod, veččak v domači zgodovini, poslal nam je to-le oceno o tem spisu: Herbart Turjaški, spisal Ivan Steklasa. Ta zgodovinska črtica, ki se gladko bere, bode ljudstvu ugajala, ker se mu zdé prijetni spomini na strašne boje naših prednikov s Turki. Ker imamo o tej tvarini že dovolj tiskanih virov, in je posebno g. pl. Radics življenje junaka Herbarta Turjaškega opisal v obširnem delu, omenjeni spisek gotovo ni delal pisatelju preglavice. Primerila se je vendar njemu, oziroma tiskarni, neka neprijetna pomota. Na 87. str. pravi, da so Herbartovo truplo pokopali v »sedanji protestantski cerkvi (poprejšnji cerkvi sv. Elizabete) v Ljubljani«; a pokopali so je v tedanji protestantski cerkvi (prej in pozneje še katoliška cerkev svete Elizabete), ki je sedaj Mayer-jeva prodajalnica pred špitalskim mostom v Ljubljani.

— Izvrstna spisa za svoj namen sta Vošnjakov
dramatični prizor »Oreh« in Štuparjev živi

popis »Krtica«. Le še večkrat kaj tako pisanega!
— Fr. Kos nam kratko pa pregledno pripoveduje

Cerkev Božjega Groba v Jeruzalemu.

o »razširjanju krščanstva med Slo-
venci«. Vmes so imena razširjevalcev kršćan-
stva, katerih ni še nihče čul, kdor ni čital kakih

posebno obširnih in temeljitih zgodovinskih raz-
prav. »Talnikov« ne bodo vsi poznali. — Kakor
vse Lešnikarjeve, tako bo razveseljeval »Stric

Groga, ki se je metal z medvedom, še marsikatero drugo slovensko hišo, morda prav takrat, ko bodo tudi turščico luščili, robkali ali ličkali. — Izmed »zgodovinskih povestic«, spisal J. St., je druga za naše čase in kraje premalo jasna. Duhovnik je pač moral imeti

ciborij pri sebi, ne samo jedne same sv. hostije. — Knjižico sklepajo Benedikove »Kratkočasnice in smešnice, nabrane iz vsakdanjega življenja«. Nekaj jih je že zelo znanih, pa jih človek še rad prebere. — Med prozajčne spise so uvrščeni tudi pesniški proizvodi, bolj ali

Mohamedansko grobišče v Aleksandriji in Pompejev steber.
(Pogled od severne strani.)

manj umetno zloženi, kakoršen je pač njih vir. Hvalevredno je priobčevati jedrnat narodne pripovedke, v lepi vezani besedi pa so še zanimivejše.

Val. Bernik.

»Pekel« ali Tretja reč med štirimi poslednjimi. Slovencem za novo leto 1892.

spisal kanonik dr. Ivan Križanič. (Z dovoljenjem visokočast. kn. šk. lavantinskega ordinarijata.) V Mariboru. V založbi katol. tiskovnega društva. Tisek tiskarne sv. Cirila. — To je natančen naslovni knjižici 64 strani, ki je izšla o novem letu in se dobiva v tiskarni sv. Cirila po 20 kr. —